

VÁZLATOK

XIV. Átmeneti jellegű éghajlat, szeszélyes időjárás

időjárás = a napsugárzás, hőmérséklet, szél, csapadék, légnyomás állandó változása

éghajlat = egy adott terület átlagos időjárása

az éghajlat kialakító tényezői:

az Egyenlítőtől való távolság (*hőmérséklet*)

Magyarország a valódi mérsékelt övezet, mérsékelt szárazföldi (*meleg nyarú, vagy nedves kontinentális*) éghajlatán helyezkedik el.

az óceántól való távolság (*csapadék, hőmérséklet*)

Hazánkban az óceántól való távolságunk nagy, így annak hatása csak mérhető formában (Kisalföld), de érzékelhető formában már nem érvényesül. (NY-K irányban napfénytartalom emelkedik, felhőzöttség, csapadék csökken)

tengerszint feletti magasság (*hőmérséklet, csapadék*)

Hazánkban a tengerszint feletti magasságból adódó éghajlatváltozás nem jellemző.

éghajlatot módosító hatások:

azok a hatások, melynek hatására kissé megváltozik a földrajzi elhelyezkedésből adódó és várható éghajlat

hazánkban érvényesülő éghajlatot módosító hatások:

óceáni hatás → Kisalföld → magasabb felhőzöttség, alacsonyabb napsütéses óraszám, több csapadék, alacsonyabb hőmérséklet

mediterrán hatás → Dunántúli-dombság a Mecsekkel (*Adriai-tenger felől Dinári-hegység szűri meg*) → itt tavaszodik leghamarabb, jégesőveszély nyáron

medencejelleg → az ország középső területe fele napfénytartalom emelkedik, felhőzöttség, csapadék csökken

az éghajlatot módosító hatás előidézői

ciklonok: → hideg és meleg levegőből áll
→ belsejében meleg levegő található
→ csapadékot hoz

anticiklon → belsejében hideg levegő található
→ száraz, csapadékmentes időt hoz

ciklonok hatása → nyugatról a csapadékot szállítja az Atlanti-óceán felől
→ ősszel délről meleg levegőt szállít a földközi-tenger felől

AZ ÉGHAJLATI ELEMÉK ALAKULÁS HAZÁNK ÉGHAJLATÁBAN

1. napsugárzás, napfénytartam → az ország É-D-i kiterjedése nem okoz változás
→ eltérést az óceáni hatás eredményez az ország részei között, mely az **évi napfénytartamban** mutatkozik meg

2. hőmérséklet → évi középhőmérséklet 8-11°C (átlagosan 10°C), ez 2,5°C-kal több, mint a erre a földrajzi szélességre jellemző világátlag → oka: az Atlanti-óceán és a Földközi –tenger felől érkező éghajlatot módosító hatások

→ legmelegebb hónapunk: **július**
→ leghidegebb hónapunk: **január**

középhőmérséklet = a mért hőmérsékletek átlaga

→ napi = 24 óra leforgása alatt mért hőmérsékletek átlaga (*mért hőmérsékletek összege*)
mérések száma

→ heti = $\frac{\text{napi középhőmérsékletek}}{7}$

→ havi = $\frac{\text{napi középhőmérsékletek}}{\text{a hónap napjainak száma}}$

→ évi = $\frac{\text{havi középhőmérsékletek}}{12}$

évi közepes hőingás = a legmelegebb és a leghidegebb hónap középhőmérséklete közötti különbség

